

На основу члана 25., 26. 27. и 30. Закона о високом образовању Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 59/09), "Стандарда и смјерница за осигурање квалитета у европском простору високог образовања" (European standards and guidelines for quality assurance in higher education area – ESG, 2015) и члана 16. под и) Статута Агенције за акредитацију високошколских установа Републике Српске, Управни одбор је, на сједници одржаној дана 04.03.2016. године, усвојио

П р а в и л н и к

О акредитацији високошколских установа и студијских програма

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма (у даљњем тексту: Правилник) регулише се појам и циљеви акредитације, интерно обезбјеђење квалитета високошколске установе као и апликација коју подноси високошколска установа у циљу акредитације, поступак вањске процјене квалитета рада високошколских установа, поступак формирања и рада Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији (у даљњем тексту: Комисије стручњака) Агенције за акредитацију високошколских установа Републике Српске (у даљњем тексту: Агенција), поступак издавања рјешења и обавезе учесника у поступку израде, као и провјера извршених препорука за унапређење квалитета проистеклих из пројеката наредних активности.

Члан 2.

Акредитација високошколских установа и студијских програма је дио укупних активности на реформи високог образовања у складу са болоњским принципима, а са крајњим циљем препознавања високог образовања Републике Српске у европском простору високог образовања.

Предмет акредитације су високошколске установе и студијски програми које изводе, што укључује поступке управљања високошколском установом, процесе којима се реализују студијски програми, унутрашњи систем квалитета у високошколској установи, капацитете, ресурсе и потенцијале високошколске установе те капацитете за промјене.

Члан 3.

Дефиниције које се користе у Правилнику је стандардна терминологија из области обезбјеђења квалитета, а имају сљедеће значење:

а) Квалитет је скуп карактеристика високошколске установе, односно студијског програма, којима се доказује ниво задовољавања потреба и очекивања студената и других заинтересованих страна у процесу високог образовања.

б) Обезбјеђење квалитета је аспект менаџмента високошколске установе којим се врши планирање, надзор над извођењем и унапређење кључних наставно-научних процеса, с крајњим циљем постизања повјерења заинтересованих страна да ће очекивани ниво квалитета бити остварен. Укључује активности као што су евалуација, акредитација и аудит.

в) Систем обезбјеђење квалитета је скуп поступака, активности и ресурса високошколске установе потребних за обезбјеђење квалитета.

г) Акредитација је поступак обезбјеђења квалитета високошколске установе или студијског програма заснован на самовредновању високошколске установе и оцјени независних стручњака, с циљем препознавања и унапређења квалитета високог образовања у оквиру европског простора високог образовања.

д) Листа експерата је листа на којој су наведена имена и подаци о домаћим и међународним стручњацима који испуњавају критеријуме за учествовање у процесу акредитације.

ђ) Комисија стручњака је независно тијело које у процесу екстерне евалуације утврђује испуњеност стандарда и критеријума квалитета у раду високошколских установа.

е) Самоевалуација је процес којим високошколска установа на систематичан и документован начин провјерава ефикасност и ефикасност Система обезбјеђења квалитета и његових процеса са циљем покретања пројеката и активности унапређења.

ж) Екстерна евалуација је објективно и непристрасно вредновање система обезбјеђења квалитета у односу на важеће стандарде и критерије од стране Комисије стручњака, а у сврху акредитације високошколске установе и студијских програма које изводи.

з) Аудит (из ISO 9000:2015) је систематичан, независан и документован процес за добијање објективних доказа и његово објективно вредновање да би се утврдио обим у коме су испуњени критеријуми провјере.

и) Рецензија студијског програма је тип екстерног аудита с циљем екстерне евалуације студијског програма, односно оцјењивања усаглашености структуре и садржаја студијског програма са важећим стандардима у одређеним образовним и научним областима, те захтјевима везаним за исходе учења, квалификације и занимања свршених студената.

ЦИЉЕВИ

Члан 4.

Акредитација се проводи с основним циљем верификације и унапређења квалитета процеса у високошколској установи, слиједећи позитивне праксе европских земаља и агенција за осигурање квалитета удружених у Европску асоцијацију за осигурање квалитета у високом образовању (ENQA).

Имајући у виду опште циљеве квалитета високог образовања, акредитација има за циљ подстицање високошколских установа у Републици Српској на градњу унутрашњих система обезбјеђења квалитета како би се унаприједили процеси и активности које ове установе обављају.

Прије почетка процеса, Агенција се мора увјерити да су на задовољавајући начин испуњени критерији који се односе на:

- А. Испуњеност и поштовање свих законом предвиђених услова за легитиман рад,
- Б. Примјену и стални развој формалне структуре Система квалитета у ВШУ, кроз идентификацију кључних процеса те мониторинг кључних перформанси квалитета,
- В. Извјештаје о самоевалуацији који треба да, за довољан временски период, јасно потврђују испуњеност захтјева важећих стандарда и критерија у области обезбјеђења квалитета.
- Г. ВШУ које организују II и III циклус студија које треба да покажу резултате властитог научно – истраживачког или умјетничког рада у научној/умјетничкој области.

С циљем потпуног разумијевања предуслова за акредитацију, подстичу се високошколске установе и све институције из области високог образовања на јавне и појединачне консултације како би се обезбиједила сагласност о потребној структури система обезбјеђења квалитета високошколске установе и ефективности поступка самоевалуације.

ИНТЕРНО ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 5.

Прије подношења апликације за акредитацију, високошколска установа има право на претходне консултације са Агенцијом о форми и садржају захтјева за аплицирање као и упознавање са процедуром и трајањем процеса акредитације.

Високошколска установа је у обавези да прије подношења апликације за акредитацију осигура испуњеност услова који су у вези са легитимношћу рада у односу на важећу законску регулативу али и у вези са успостављањем ефективног система обезбјеђења квалитета.

У циљу потпуног и јасног разумијевања претходних ставова одређени су критеријуми подобности за акредитацију:

A. ЗАКОНСКИ ПРЕДУСЛОВИ

1. Посједовање дозволе за рад
2. Испуњеност свих одредби из Уредбе о минималним условима за оснивање и почетак рада
3. Квалификације и занимања која се додјељују у сагласности су са званичном класификацијом и стандардима

B. СИСТЕМ КВАЛИТЕТА

4. Постојање стратешког плана развоја високошколске установе са идентификованим и прихваћеним циљевима у читавој структури установе
5. Успостављен центар за квалитет са додјелим ресурсима за успостављање и развој система обезбјеђења квалитета
6. Постојање одобреног сета кључних показатеља успјешности који се користе у ВШУ, укључујући и индикаторе квалитета студијских програма који се изводе. Постоји статистички систем обраде, анализе и презентовања података везаних за ове показатеље.
7. Постојање формалних процедура за усвајање, анализу и ревизију студијских програма усаглашених са звањима која се постижу. Програми треба да буду у примјени најмање једну годину дуже од дужине трајања студија.
8. Постојање јасног описа кључних процеса за планирање, реализацију и контролу студијских програма у високошколској установи, те успостављен систем мониторинга квалитета ових процеса.

V. ПРОЦЕС САМОВРЕДНОВАЊА

9. Постојање формалне процедуре за провођење самовредновања са јасно утврђеним надлежностима учесника.
9. Извјештаји о самовредновању треба да показују напредовање у поступку испуњености захтјева важећих стандарда и критерија.
10. Извјештаји треба да буду разматрани на управним органима. Треба да буду покренути и реализовани пројекти унапређења система и перформанси квалитета.
11. Извјештаји треба да буду јавно објављени унутар високошколске установе и доступни на увид студентима и другим релевантним субјектима.

Г. ИСТРАЖИВАЧКИ, НАУЧНИ И УМЈЕТНИЧКИ РАД

12. Високошколска установа организује, одржава и развија облике научно – истраживачког и умјетничког рада у које су укључени студенти II и III циклуса
13. Високошколска установа дисеминира и имплементира резултате научно – истраживачког и умјетничког рада кроз конференције, часописе, патенте, јавна иступања и другим погодним облицима.

Члан 6.

Агенција ће кроз јавне консултације о интерном обезбјеђењу квалитета високошколских установа, у сарадњи са заинтересованим странама, указивати на примјере добре праксе у области обезбјеђења квалитета, а у складу са важећим стандардима и критеријумима као и властитим циљевима високошколске установе.

Члан 7.

Високошколска установа проводи процес самоевалуације с циљем утврђивања нивоа квалитета и ефективности успостављеног система квалитета уз консултације са Акредитацијским форумом, Савјетом за развој високог образовање и осигурање квалитета Републике Српске, као и експертима из области обезбјеђења квалитета.

Члан 8.

Самоевалуациони извјештај служи као подлога за вредновање квалитета и спровођење пројеката унапређења квалитета који ће се одразити на даљње активности. Самоевалуација треба да обухвати рад установе у цјелости, као и сваког њеног дијела. У процес самоевалуације треба да буду укључене све кључне групе у високошколској установи, а посебно: студенти, академско и неакадемско особље, те заинтересоване стране, попут представника локалне заједнице, тржишта рада, свршених студената и сл.

АПЛИКАЦИЈА

Члан 9.

Након што се утврди испуњеност свих претходно наведених услова, високошколска установа утврђује студијске програме чије ће извођење бити предмет институционалне екстерне евалуације, те за сваки студијски програм попуњава образац за апликацију (ОВ HEAARS 01) и потписује изјаву о испуњености услова за приступ акредитацији. Минимални број студијских програма за универзитет је пет (5) из три (3) научне области, односно, један (1) студијски програм из једне (1) научне области за високу школу. Високошколска установа може попунити апликациони образац одвојено за сваку организациону јединицу одговорну за извођење пријављених студијских програма, с циљем веће прегледности података и ефективности екстерне евалуације.

Члан 10.

Након што се утврди испуњеност услова наведених у члану 4, високошколска установа утврђује студијске програме чије ће извођење бити предмет програмске екстерне евалуације, те за сваки студијски програм попуњава образац за апликацију (ОВ HEAARS 11) и потписује изјаву о испуњености услова за приступ акредитацији.

У циљу ефикасног провођења акредитације студијских програма Агенција доноси план акредитације студијских програма, а на основу броја пријављених студијских програма.

Планом акредитације се одређује методологија вањске процјене/екстерне евалуације (појединачна или кластерска), студијски програми који су предмет екстерне евалуације и термински план екстерне евалуације.

Члан 11.

Директор Агенције рјешењем именује координатора процеса екстерне евалуације (у даљњем тексту: координатор) из реда запослених у Агенцији или из реда спољних сарадника Агенције, који су оспособљени за координацију процеса екстерне евалуације.

Члан 12.

На основу информација из обрасца за апликацију, Агенција провјерава употпуњеност апликације и провјерава легитимност путем прибављања информација код надлежних органа.

У циљу провјере услова о приступу акредитацији Агенција може да на ВШУ проведе поступак екстерног аудита.

Члан 13.

Агенција анализира обим потребних активности за провођење поступака провјере испуњености услова (екстерни аудит) и акредитације на бази чега процјењује рокове и обим активности екстерне евалуације. На основу наведене процјене Агенције утврђују се трошкови екстерног аудита и акредитације, према Правилнику о одређивању висине накнада за пружање услуга из надлежности Агенције (PR HEAARS 02) те се сачињавају приједлози уговора (ОВ HEAARS 09).

Агенција и високошколска установа склапају уговор о провјери услова за приступ акредитацији високошколских установа и студијских програма, у коме се ближе дефинишу поступак провођења екстерног аудита и рецензије студијског програма.

Након провјере елемената уговора од стране високошколске установе, Агенција организује званично потписивање уговора. Саставни дио уговора су изјаве о повјерљивости.

ЕКСТЕРНИ АУДИТ

Члан 14.

Екстерни аудит се проводи са циљем:

- а. Провјере ефикасности интерног система квалитета високошколске установе и ефикасности процеса самоевалуације;
- б. Провјере ефикасности покренутих пројеката унапређења у оквиру периода важења акредитације и пројеката препорученим у писму очекивања;
- в. Екстерне евалуације студијских програма.

Члан 15.

Екстерни аудит се изводи према упутству (UP HEAARS 02), а проводе га аудитори који су успјешно завршили адекватне програме обуке и са искуством у високом образовању, уз ангажовање експерата у одговарајућој образовној /научној области. Статус експерта могу имати истакнути универзитетски професори који испуњавају критеријуме дефинисане упутством за извођење екстерног аудита.

Под екстерним аудитом се може подразумевати и екстерна евалуација студијских програма коју је ВШУ проводила путем других метода или пројеката екстерног обезбјеђења квалитета, као што су: бенчмаркинг, међународни пројекти у области високог образовања, евалуације признатих европских агенција и сл. Валидност ових евалуација процјењује Агенција у процесу провјере испуњености услова за акредитацију (Члан 11.).

Члан 16.

Екстерни аудит са циљем екстерне евалуације студијског програма (Чл. 13.в.) се обавља са циљем анализе структуре студијског програма, процјене сврхе и циљева а посебно усаглашености курикулума са излазним компетенцијама свршених студената и компетенције наставног особља потребног за квалитетно извођење студијског програма.

Као резултат екстерног аудита Агенција упућује ВШУ извјештај о проведеном аудити са приједлогом мјера за унапређења (ОВ HEAARS 12).

Уколико екстерни аудит студијског програма указује на знатна одступања од критеријума и стандарда те, посебно сврхе и циљева студијског програма, компетенција наставног особља, курикулума, међународне усаглашености студијског програма, ВШУ се упућује писмо очекивања са препорукама за отклањање ових одступања.

Високошколска установа је обавезна да за све препоруке утврди програме унапређења и/или програме отклањања одступања од стандарда и критеријума и оцијени њихову ефективност у процесу самоевалуације.

Члан 17.

У процесу провођења екстерне евалуације са циљем акредитације/реакредитације, Агенција ће препоручити Комисији домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа да узме у обзир резултате аудита и оцијени ефективност покренутих пројеката код оцјењивања одговарајућих захтјева критеријума и стандарда.

ФОРМИРАЊЕ КОМИСИЈЕ СТРУЧЊАКА

Члан 18.

Агенција за развој високог образовања и обезбјеђења квалитета БиХ, расписује јавни конкурс за избор домаћих и међународних стручњака и именује Комисију за утврђивање листе стручњака. Након завршеног јавног конкурса и утврђивања листе стручњака, исту доставља Агенцији на усвајање.

Агенција усваја листу стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа, односно студијских програма.

Члан 19.

Високошколска установа подноси Агенцији захтјев за акредитацију, након чега се приступа формирању Комисија стручњака. Приједлог прелиминарне листе чланова Комисије стручњака, врши координатор акредитације, којег именује директор Агенције. Приликом избора чланова Комисије, координатор анализира листу стручњака руководећи се научним и образовним областима које се односе на пријављене студијске програме, контактира потенцијалне кандидате и сачињава прелиминарну листу чланова Комисије. За сваког члана попуњава предвиђени образац (ОВ HEAARS 10) те провјерава постојање сукоба интереса у односу на високошколску установу, односно студијски програм који се акредитује према Упутству за провјеру постојања сукоба интереса (UP HEAARS 03).

Члан 20.

Након утврђивања прелиминарне листе чланова Комисије стручњака, координатор листу доставља Акредитацијском вијећу, које врши избор чланова и предлаже директору састав Комисије стручњака.

Комисију стручњака чине домаћи стручњаци (представници академске заједнице у БиХ и представници привреде и праксе), међународни стручњаци и студенти.

Члан 21.

Комисија има најмање 4 члана и то: једног представника академске заједнице БиХ, једног представника привреде и праксе, једног студента и једног међународног представника. Број чланова и поступак избора чланова Комисије стручњака, врши се у складу са Правилником о одређивању висине накнаде за пружање услуга из надлежности Агенције, односно зависи од величине високошколске установе и броја пријављених студијских програма.

Члан 22.

Директор Агенције доноси одлуку о утврђивању приједлога Комисије стручњака и упућује је Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета Босне и Херцеговине, која именује Комисију стручњака у погледу избора с листе. Уколико Агенција за развој високог образовања и осигурање квалитета Босне и Херцеговине у року од 15 дана од дана пријема приједлога Комисије, не именује Комисију стручњака у погледу избора с листе, директор Агенције ће донијети Одлуку о формирању Комисије стручњака у предложеном саставу. Након правоснажности Одлуке о формирању Комисије стручњака, са именованим се закључује уговор о ангажовању (ОВ HEAARS 09-1).

РАД КОМИСИЈЕ

Члан 23.

Задатак Комисије стручњака је да:

- се упозна са документима који регулишу стандарде и критеријуме за спровођење екстерне евалуације високошколских установа и студијских програма;
- се упозна са Правилницима и актима Агенције којима се уређује процес екстерне евалуације и акредитације високошколских установа у Републици Српској;
- изврши увид у документацију високошколске установе и анализу стања у односу на референтне стандарде и критеријуме и изврши оцјењивање и ревизију квалитета високошколске установе из претходног става према предвиђеним правилима.
- врши оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији високошколских установа и студијских програма;
- подноси директору Агенције извјештај о вредновању квалитета установа високог образовања, односно њихових студијских програма уз давање мишљења и препорука о акредитацији.

Члан 24.

Комисија стручњака има секретара Комисије стручњака. Послове секретара Комисије обавља координатор акредитације, којег именује директор Агенције.

Задатак секретара Комисије стручњака је да ради на активностима координације, организације и припреме потребне документације за Комисију.

Члан 25.

Први састанак Комисије стручњака, одржава се у Агенцији. Поред чланова Комисије стручњака, осим међународног члана који може узети учешће у састанку путем интернет

комуникације (Skype) или на неки други начин у договору са секретаром Комисије, састанку присуствује и директор или замјеник директора Агенције.

На састанку чланови Комисије стручњака потписују уговоре (ОВ HEAARS 09-1) и изјаву о непостојању сукоба интереса (ОВ HEAARS 09-1-1), те се дефинишу организационо - технички елементи потребни за рад. Међународни експерт мејлом даје сагласност на приједлог уговора, а потписује га током on-site посјете.

Члан 26.

Координатор/Руководилац одјељења за акредитацију, информише чланове Комисије стручњака о високошколској установи која је предмет акредитације, њеним резултатима и очекивањима из претходно извршених евалуација, те ревизије и инспекцијских налаза надлежних образовних власти.

Секретар Комисије стручњака даје преглед свих материјала достављених од стране високошколске установе.

Члан 27.

На састанку чланови Комисије стручњака договарају ток евалуационе посјете, дијеле задатке унутар Комисије стручњака, утврђују распоред рада и термине састанака са: руководством установе, тимом за квалитет, шефовима студијских програма који су предмет евалуације, академским особљем, неакадемским особљем, студентима, дипломираним студентима (алумни), представницима привреде и праксе.

Резултат ове активности је План и програм екстерне евалуације који се саставља на обрасцу ОВ HEAARS 02.

Члан 28.

Члановима Комисије стручњака, у електронском облику, уручује се апликациони образац са захтјеваном документацијом, документацијом достављеном од стране високошколске установе, важећи стандарди и критерији и законски прописи.

Чланови Комисије су дужни да у року од петнаест дана изврше увид у достављену документацију, да ако треба да захтијевају додатну документацију, да електронским путем комуницирају међусобно и са секретаром Комисије (координатором акредитације).

Члан 29.

На основу проучене документације, а прије посјете ВШУ, чланови Комисије стручњака састављају листу питања која ће бити постављена појединим групама током посјете високошколској установи/студијском програму.

Након тога, сваки члан Комисије врши детаљан увид у достављену документацију и врши поређење са захтјевима стандарда и критеријума уз помоћ интерне чек листе (ОВ HEAARS

03), која представља листу питања и користи се током детаљног увида у документацију као и током посјете.

Чек листа је направљена на основу критеријума и индикатора и прати акредитациони оквир, те члановима Комисије нуди прилику да изразе своја стручна мишљења и да формулишу своја лична запажања.

Члан 30.

Чек-листа служи као помоћ за:

- чланове Комисије појединачно, јер им омогућује да објасне своја мишљења о различитим аспектима ;
- Комисију у цјелини, омогућавајући јој да дискутује о различитим мишљењима у идентификованим подручјима;
- Предсједника Комисије који припрема извјештај након посјете на основу комплетиране чек листе.

Попуњене чек листе се сматрају повјерљивим интерним документима.

ПОСЈЕТА ВШУ - ON SITE VISIT

Члан 31.

Секретар Комисије договара све детаље посјете високошколској установи и одређује распоред посјете. Посјета високошколској установи се договара са контакт особом с циљем практичне организације посјете.

План посјете се договара благовремено прије посјете, као и конкретни аранжмани који се тичу тока посјете. Високошколска установа је обавезна да обезбиједи пратиоца за сваког члана Комисије, који располаже свим потребним информацијама о процесу интерног обезбеђења квалитета и уопште рада високошколске установе а овлаштен је за пружање информација. Пратилац члана Комисије стручњака треба да се служи енглеским језиком.

Члан 32.

Приликом посјете чланови Комисије стручњака обављају следеће активности:

- разговарају са руководством установе, тимом за квалитет, представником канцеларије за квалитет, шефовима студијских програма који су предмет евалуације, академским особљем, неакадемским особљем, студентима, дипломираним студентима (алумни), представницима привреде и праксе,
- оцјењују ефективност покренутих пројеката унапређења из претходних евалуација,
- врше обилазак објеката и просторија које се користе за извођење студијских

програма,

- врше консултације и додатне разговоре,
- припремају усмене извјештаје и
- одржавају завршни састанак са представницима ВШУ.

О претходним активностима се обавезно сачињавају записници који служе као основа за коначан извјештај о екстерној евалуацији.

Члан 33.

Комисија стручњака у правилу проводи одређени број дана у високошколској установи, у зависности од величине установе а у складу са уговорима, разговарајући са људима који су укључени у образовне процесе на нивоу високошколске установе, на нивоу одсјека/организационе јединице те на нивоу студијског програма.

Почетни елементи за ове разговоре су: апликациони образац, самоевалуациони извјештај и додаци; репрезентативан примјер студијског материјала; записници са састанака; одређени број примјера магистарских радова и завршних радова те извјештаји о практичним обукама који се унапријед прегледају.

Члан 34.

Зависно од успостављеног система интерног обезбјеђења квалитета, предметне институције/студијског програма и разговора на лицу мјеста, Комисија стручњака треба да:

- Да мишљење по питању испуњености свих критеријима у акредитацијском оквиру, а у складу са међународним стандардима (ЕСГ) и БХ критеријумима;
- Да свеукупно мишљење о високошколској установи и студијском програму, које служи као основа за доношење рјешења о акредитацији високошколске установе/студијског програма;
- Да препоруке за унапређење квалитета рада високошколске установе.

Члан 35.

Комисија стручњака мора да процијени за сваки захтјев ниво испуњења. Скала за процјењивање се заснива на моделима оцјењивања зрелости пословних процеса и представљена је на следећи начин:

0 - нема доказа или постоје дјелимични, непоуздани докази испуњења захтјева (потпуно ново или страно у организацији).

1 - Захтјев је планиран – постоји само на папиру

2 - Захтјев је планиран и дјелимично проведен – и на папиру и примјењен

3 - Захтјев је планиран, проведен и прате се ефекти

4 - Захтјев је планиран, проведен, прате се ефекти и пореде с другима

5 - Захтјев је планиран, проведен, прате се ефекти и уводе стална прилагођавања и побољшања на основу поређења са најбољима.

Члан 36.

Комисија стручњака ће оцијенити посебне карактеристике квалитета које нису дефинисане стандардима и критеријумима, само на експлицитан захтјев високошколске установе. Процјена посебних карактеристика квалитета нема утицаја на одлуку о акредитацији.

Члан 37.

Сваки члан Комисије у Чек листи (ОВ HEAARS 03) даје коначну оцјену за сваки индикатор. Комисија на затвореном састанку попуњава образац Оцјене стања са препорукама за унапређење (ОВ HEAARS 04).

Члан 38.

Посјета Комисије стручњака високошколској установи, се закључује усменим извјештајем у коме Комисија презентује своје налазе, након провјере, као и препоруке менаџменту високошколске установе.

Током презентације извјештаја Комисија неће посебно нагласити привремени статус налаза посјете, јер ће коначан став Комисије са оцјенама бити саставни дио писменог извјештаја.

Сви који су учествовали у разговорима током посјете, позвани су да учествују на завршном састанку гдје се презентује усмени извјештај Комисије стручњака. Контакт особа испред високошколске институције обавјештава о времену и мјесту презентовања усменог извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

Члан 39.

Након посјете а на основу достављене документације, Комисија стручњака припрема извјештај о екстерној евалуацији (ОВ HEAARS 05).

Извјештај је писани документ из којег се види затечено стање у високошколској институцији, те служи као основ за будући развој и побољшање кроз тзв. накнадне активности.

Након завршене посјете, секретар Комисије стручњака припрема нацрт извјештаја на бази: попуњених Чек листа, тока посјете високошколској установи који је евидентиран у Записнику (ОВ HEAARS 07) који се води током посјете, врши интерне консултације и врши преглед свих докумената креираних током процеса екстерне евалуације.

Члан 40.

Извјештај се састоји се од описног дијела и дијела у коме су дате препоруке и оцјене Комисије. Веома је битно да Комисија стручњака обрати посебну пажњу на препоруке за побољшања, која имају за циљ да побољшају квалитет тамо гдје је то могуће.

Мишљења чланова Комисије која су садржана у извјештају морају бити аргументована. Комисија саставља Извјештај према Упутству за писање Извјештаја Комисије (UP HEAARS 01)

Члан 41.

Координатор процеса екстерне евалуације, односно секретар Комисије стручњака, доставља нацрт извјештаја предсједнику Комисије, који сачињава приједлог извјештаја и исти доставља свим члановима Комисије на мишљење и сагласност.

Члан 42.

На крају извјештаја Комисија стручњака, даје мишљење о акредитацији високошколске установе, које може имати сљедеће исходе:

а) мишљења за издавање рјешења о акредитацији високошколске установе са роком важења од 5 година;

б) мишљења о писму очекивања у коме се наводе утврђене неусаглашености и рокови за њихово отклањање који не могу бити дужи од 12 мјесеци, као услови за стицање акредитације;

ц) мишљења за неиздавање рјешења у случају да Комисија процијени немогућност отклањања неусаглашености у року од 12 мјесеци.

Члан 43.

Комисија стручњака формира мишљење примјеном сљедећих критерија:

- Ниво испуњености појединачних критерија се утврђује на 4 нивоа:

I	ВШУ не испуњава захтјев	0
II	ВШУ дјелимично испуњава захтјев	1
III	ВШУ претежно испуњава захтјев	2 и 3
IV	ВШУ у потпуности испуњава захтјев	4 и 5

Члан 44.

Мишљење о акредитацији Комисија даје на основу испуњености сљедећих услова:

- Акредитација на период од 5 година: сви критерији на III или IV нивоу.

- Писмо очекивања: када је више од половине критерија на IV или III нивоу, а сви остали на II.

- Нема основа за акредитацију: најмање један критериј на I нивоу или када је више од половине критерија на II нивоу.

НАКНАДНЕ АКТИВНОСТИ (FOLLOW UP) И ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА РЈЕШЕЊА

Члан 45.

Коначан извјештај Комисије експерата о екстерној евалуацији у којем се даје мишљење за издавање рјешења о акредитацији високошколске установе са роком важења од 5 година, Агенција доставља високошколској установи у циљу прихватања оцијењеног стања и предложених активности за унапређење. Високошколска установа разматра извјештај, даје примједбе и сугестије.

Истовремено Агенција обавјештава све потенцијално заинтересоване стране о могућностима увида у садржај извјештаја те обавјештава и Акредитацијско вијеће, које у складу са Пословником о раду вијећа даје препоруку за издавање рјешења о акредитацији.

Члан 46.

У случају да у коначном Извјештају Комисија експерата за екстерну евалуацију даје мишљење о писму очекивања у коме се наводе утврђене неусаглашености и рокови за њихово отклањање који не могу бити дужи од 12 мјесеци као услови за стицање акредитације, Агенција доставља извјештај високошколској установи уз допис којим се указује на сет препорука, рокове за извршење истих те након тога неопходност креирања самоевалуацијског извјештаја према извјештају Комисије.

Високошколска установа са Агенцијом потписује план отклањања недостатака, договарају конкретне задатке и пројекте унапређења као и сет неопходних обука њеног особља, уз утврђивање рокова за њихову реализацију, а све у циљу ефикасног и подробног отклањања недостатака из извјештаја о екстерној евалуацији.

Договорени пројекти се евидентирају у Обрасцу за праћење наредних активности (ОБ HEAARS 06) којег потписују директор Агенције и овлаштени представник високошколске установе.

Самоевалуациони извјештај и информацију о отклоњеним недостацима установа доставља Агенцији, некон чега се врши провјера испуњености критеријума уз контролу у самој установи. Провјеру врши предсједник Комисије уз координацију особља Агенције, користећи методологију екстерног аудита и о томе сачињава информацију као допуну коначног извјештаја о екстерној евалуацији (ОБ HEAARS 07-1 и ОБ HEAARS 05-1).

Члан 47.

Допуњени извјештај из претходног члана доставља се Акредитацијском вијећу, које у складу са својим Пословником даје препоруку о издавање рјешења.

Члан 48.

Агенција прати рокове и анализира евентуално дате примједбе и ако не постоје разлози за корекције извјештаја, мишљење Комисије (ОБ HEAARS 08) упућује Агенцији за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ с циљем издавања препоруке о акредитацији

високошколске установе односно студијског програма.

Агенција за развој високог образовања и осигурање квалитета БиХ ће у законском року или у року договореном посебним споразумом између агенција, да донесе препоруку о акредитацији. У случају да то не учини у предвиђеном року, сматра се да је дата препорука без примједби на мишљење Комисије.

Члан 49.

Директор Агенције може:

- А) донијети рјешење о акредитацији,
- Б) упутити писмо очекивања или
- В) донијети рјешење којим се одбија акредитација.

Директор Агенције издаје рјешење о акредитацији високошколске установе и студијског програма, узимајући у обзир препоруку из претходног члана и упућује захтјев за упис у регистар акредитованих високошколских установа и студијских програма Министарству просвјете и културе Републике Српске.

У Рјешењу се посебно наводе студијски програми за које се додјељује акредитација као и рок важења акредитације.

Директор Агенције ће донијети рјешење којим се одбија акредитација за све или дио студијских програма које изводи високошколске установе на основу оцјене комисије стручњака да високошколска установа не испуњава стандарде за осигурање квалитета у виском образовању или ако високошколска установа у одређеном року не отклони утврђене недостатке.

Рјешење из претходног става је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Члан 50.

Високошколска установа чија је акредитација одбијена може поднијети нови захтјев за акредитацију по истеку рока од годину дана од дана доношења рјешења којим се одбија акредитација.

Члан 51.

Правилник се сматра усвојеним када се за њега изјасни већина од укупног броја чланова Управног одбора, а ступа на снагу даном усвајања.

Измјене и допуне овог Правилника вршиће се по истом поступку по којем је и донесен.

Члан 52.

Списак Упутстава и образаца који су саставни дио овог Правилника:

- Упутство за писање Извјештаја Комисије – UP HEAARS 01
- Упутство за спровођење екстерног аудита UP HEAARS 02

- Упутство за провјеру постојања сукоба интереса UP HEAARS 03
- Апликациони образац за акредитацију ВШУ – ОВ HEAARS 01
- Образац Плана и програма екстерне евалуације – ОВ HEAARS 02
- Образац индивидуалне чек листе – ОВ HEAARS 03
- Образац Прелиминарне оцјене стања са препорукама за унапређење – ОВ HEAARS 04
- Образац Извјештаја о екстерној евалуацији ВШУ – ОВ HEAARS 05
- Образац Анекса Извјештаја о екстерној евалуацији ВШУ - ОВ HEAARS 05-1
- Образац за праћење накнадних активности – ОВ HEAARS 06
- Образац Записника са on-site посјете - ОВ HEAARS 07
- Образац Анекса Записника са on-site посјете - ОВ HEAARS 07-1
- Образац Мишљења Комисије стручњака – ОВ HEAARS 08
- Образац Уговора са ВШУ - ОВ HEAARS 09
- Образац Уговора са чланом Комисије – ОВ HEAARS 09-1
- Образац Изјаве о неспостојању сукоба интереса – ОВ HEAARS 09-1-1
- Образац прелиминарног приједлога Комисије за Акредитацијско вијеће – ОВ HEAARS 10
- Апликациони образац за акредитацију студијских програма – ОВ HEAARS 11-
- Образац Извјештаја рецензије студијског програма – ОВ HEAARS – 12

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Правилник ступа на снагу даном доношења.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник акредитацији високошколских установа усвојен дана 29.06.2012. године и Правилник о акредитацији студијских програма усвојен 09.04.2014.

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

ванр. проф. мр Ванеса Кременовић